

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Effects of Iran's Accession to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks

Amir Reza Mahmoudi^{1*}, Seyedeh Mahshid Miri Balajorshari²

Received:

12 Nov 2021

Revised:

28 Nov 2021

Accepted:

09 Dec 2021

Available Online:

01 Jan 2022

Keywords:

Madrid Agreement,
Trademarks,
Intellectual
Property,
Iran.

Abstract

Background and Aim: International instruments have always been considered as a source of inspiration and a tool for amending laws, so that their accession and acceptance can have several effects on domestic law. Therefore, in this article, we seek to explain the effects of Iran's accession to the Madrid Agreement in relation to the registration of trademarks.

Materials and Methods: The type of research is theoretical and its research method is descriptive-analytical.

Ethical Considerations In this research, with the originality of the texts, honesty and trustworthiness have been observed.

Findings: Nowadays, issues related to property, especially in the intellectual field and issues related to the protection of these rights are of special importance, so that with the formation of intellectual property rights, support for a new part of property in components such as industrial property, inventions, Trademarks, industrial designs and literary and artistic works were made at national and international levels. In this regard, in the international arena of Iran, by joining the Madrid Agreement (1891) and the Protocol (1989), Madrid took a big step towards supporting this type of ownership. Thus, Iran formally accepted and complied with global trademark protection by accepting the rules of the Madrid Agreement.

Conclusion: Iran's membership in the Madrid Agreement has had formal and substantive effects on the manner of protection, the classification system, the prohibition of installing unrealistic signs and solving the problem of modernization of trademark information technology.

1 * Assistant Professor, Department of Law, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.

(Corresponding Author) Email: Amirreza.mahmodi@gmail.com Phone: +989143337345

2 M.A. Student, Department of Law, Lahijan Branch, Islamic Azad University, Lahijan, Iran.

Please Cite This Article As: Mahmoudi, AR & Miri Balajorshary, SM (2022). "Effects of Iran's Accession to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks". *Interdisciplinary Legal Research*, 2 (4): 1-10.

مقاله پژوهشی

(صفحات ۱-۱۰)

آثار الحاق ایران به موافقت‌نامه مادرید راجع به ثبت بین‌المللی علائم

امیر رضا محمودی^{۱*}، سیده مهشید میری بالاجورشری^۲

۱. استادیار، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران. (نویسنده مسئول)

Email: Amirreza.mahmodi@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران.

دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۲۱ ویرایش: ۱۴۰۰/۰۹/۰۷ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۱۸ انتشار: ۱۴۰۰/۱۰/۱۱

چکیده

زمینه و هدف: اسناد بین‌المللی همواره به‌عنوان یکی از منابع الهام و ابزاری جهت اصلاح قوانین تلقی می‌شود، به‌طوری که الحاق و پذیرش آن‌ها می‌تواند تأثیرات متعددی بر حقوق داخلی بگذارد. لذا در این مقاله به دنبال تبیین آثار الحاق ایران به موافقت‌نامه مادرید در رابطه با ثبت علائم تجاری هستیم.

مواد و روش‌ها: نوع تحقیق حاضر، نظری و روش تحقیق آن توصیفی تحلیلی می‌باشد.

ملاحظات اخلاقی: در این تحقیق با اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

یافته‌ها: امروزه مباحث مربوط به مالکیت به‌خصوص در زمینه‌های معنوی و موضوعات مرتبط با حمایت از این حقوق از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، به‌طوری که با شکل‌گیری حقوق مالکیت معنوی حمایت از بخش جدیدی از مالکیت در اجزایی همچون مالکیت صنعتی، اختراعات، علائم تجاری، طرح‌های صنعتی و آثار ادبی و هنری در سطوح ملی و بین‌المللی صورت پذیرفت. در این راستا، در زمینه بین‌المللی ایران با پیوستن به موافقت‌نامه (۱۸۹۱) و پروتکل (۱۹۸۹) مادرید، گام بلندی در راستای حمایت از این نوع مالکیت برداشت. بنابراین، ایران به شکل رسمی با قبول قوانین مدون موافقت‌نامه مادرید، حمایت از علامت‌های تجاری در سطح جهانی را پذیرفت و از آن تبعیت نمود.

نتیجه‌گیری: عضویت ایران در معاهده مادرید در نحوه حمایت، در سیستم طبقه‌بندی، در منع نصب نشانه‌های غیر واقعی و حل مشکل مدرنیزه شدن فناوری اطلاعاتی علائم تجاری تأثیرات شکلی و ماهیتی داشته است.

کلمات کلیدی: موافقت‌نامه مادرید، علائم تجاری، مالکیت معنوی، ایران.

مقدمه

۱- بیان موضوع

حقوق مالکیت معنوی در دوشاخه عمده مالکیت هنری و مالکیت صنعتی- تجاری قرار می‌گیرد و یکی از مصادیق حقوق مالکیت صنعتی، علائم تجاری و صنعتی است، بویژه زمانی که شخص حقیقی یا حقوقی پس از گذشت سال‌ها تلاش فراوان موفق به کسب شهرتی با علامت تجاری خاص خود شده است. بنابراین حمایت حقوقی از چنین اشخاصی ضرورت می‌یابد و از سوی دیگر حمایت مصرف‌کنندگان را به همراه خواهد داشت که می‌توانند کالای اصلی را از بدل خود شناسایی کنند. (Dursun, 2008: 40)

علائم تجاری یکی از مؤلفه‌های کلیدی و یکی از عناصر با ارزش دارایی و سرمایه تجار و شرکت‌ها در کسب و کار می‌باشند. با توجه به ارزش زیادی که آفریده‌های صنعتی و تجاری و کشاورزی از لحاظ فردی و اجتماعی دارد و نقشی که این آفریده‌ها در توسعه صنعت و تجارت و اقتصاد بشری چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی ایفاء می‌کنند، کشورها برای حمایت از حقوق این اشخاص به وضع قوانین در سطح ملی و بین‌المللی پرداخته‌اند و سعی در یکسان سازی قوانین مربوط به حمایت از مالکیت صنعتی و خصوصاً علائم تجاری و صنعتی دارند، تا از طریق ثبت بین‌المللی علامت‌ها در سطح بین‌المللی از حقوق صاحبان آن‌ها حمایت کرده و از هرگونه تعرض آن را مصون بدارند. به‌طوری که عضویت ایران در این معاهده در شکل و نحوه حمایت، در اصلاحات صورت گرفته بر سیستم طبقه‌بندی، در اصلاحات مربوط به منع نصب نشانه‌های غیر واقعی، تغییرات اساسی در بستر حمایت از مالکیت معنوی و حل مشکل مدرنیزه شدن فناوری اطلاعاتی علائم تجاری تأثیرات مثبتی داشته است.

۲- تبیین مفاهیم

علامت تجاری عبارت است از اسم یا تصویر یا حرف یا رقم یا هر علامت که محصولات یک کارخانه و یا کالاهای یک

تجارتخانه را مشخص کند و این علامت ارزش مالی دارد. (جعفری لنگرودی، ۱۳۸۸: ۲۳۰) به بیانی دیگر، علامت تجاری نشانه‌ای است که کالاهای تولید شده یا خدمات ارائه شده توسط یک شخص یا بنگاه اقتصادی را از کالاها یا خدمات شخص یا بنگاه اقتصادی دیگر متمایز می‌کند و مصرف‌کننده به وسیله آن علامت می‌تواند کالا را از سایر تولیدات مشابه تشخیص دهد. علامت تجاری عامل تشخیص خریدار است و وی را قادر می‌سازد کالای یک تاجر را از تاجر دیگر تمیز دهد. (Brooke & Skilbeck, 1994: 100)

علامت تجاری می‌تواند اشکال مختلفی داشته باشد. اکثر قوانین ملی و همینطور ضوابط پذیرفته شده بین‌المللی مقرر می‌دارد که هر علامت یا ترکیبی از علائم که نشانگر تمایز میان یک کالا از کالاهای مشابه باشد می‌تواند تحت عنوان علامت تجاری قرار گیرد. (Pasi, 2018: 73) این علامت می‌تواند یک یا ترکیبی از کلمات، حروف، اعداد، اشکال، طرح‌ها، اسامی، امضا، عناوین، تصاویر، رنگ‌ها، اصوات و حتی علائم بویایی باشد. در اصل علامت تجاری برای حمایت از یک کالا در نظر گرفته می‌شود، لیکن امروزه علائم به کار رفته در بخش خدمات نیز از چنین حمایتی برخوردار شده‌اند. (بحرینی، ۱۳۸۶: ۳۵)

حقوق مالکیت معنوی که بخشی از آن اختصاص به علائم تجاری دارد، اساس بسیاری از معاملات و قراردادها را تشکیل می‌دهد. همه سیستم‌های حقوقی در تلاش‌اند با وضع قوانین مناسب نظام مطمئنی برای اجرای قراردادها ایجاد کنند تا به وسیله‌ی آن در هنگام بروز تخلف از قراردادها جبران خسارت حتی‌الامکان بدون توسل به مقامات قضایی امکان پذیر شود. (Karasu, et al. 2017: 52) خصیصه اساسی حقوق مالکیت معنوی نیز در جلوگیری و منع اشخاصی که هیچ رابطه و ارتباطی با دارنده‌ی این حقوق ندارند، می‌باشد. حقوق مالکیت معنوی به دارنده‌ی حق این اجازه را می‌دهد تا در مقابل اشخاص دیگر که بدون اخذ مجوز از روی ابداعات

فکری، اختراعات و علائم تجاری مختص به خود که برای کالا یا خدمات خود برگزیده است یا برای کارهای هنری و غیره خود ثبت کرده است، مقابله کند. (Cornish, 1994: 370)

۳- سابقه موضوع

۳-۱- شکل‌گیری موافقت‌نامه مادرید

اولین قدم در جهت حمایت از علائم تجاری و برخورداری از حقوق مرتبط با آن، ثبت علائم در بعد داخلی (ملی) مطابق کنوانسیون پاریس می‌باشد. با نگاهی بر تاریخچه این کنوانسیون در رابطه با حمایت از مالکیت صنعتی، در می‌یابیم که به منظور حمایت از علائم تجاری در قلمرو بین‌المللی، به‌موجب کنوانسیون مزبور، صاحب علامت (شخص حقیقی یا حقوقی) به ناچار می‌بایست به‌طور جداگانه تعدادی تقاضانامه را در ادارات کشورهای مختلف عضو و به زبان‌های گوناگون و با پرداخت هزینه‌های گزاف و صرف زمان طولانی، تودیع نماید. لذا جهت تسهیل رویه ثبت بین‌المللی و تحصیل حقوق ناشی از آن تعدادی از کشورهای عضو کنوانسیون پاریس، اتحادیه بین‌المللی را جهت حمایت از مالکیت صنعتی در راستای کنوانسیون مزبور تشکیل داده و در آن سیستم مادرید را به‌عنوان دستورالعمل ثبت بین‌المللی علائم تجاری تصویب نمودند. این سیستم شامل دو معاهده موافقت‌نامه مادرید مورخ ۱۸۹۱ و پروتکل مرتبط با آن مصوب ۱۹۸۹ می‌باشد. به گونه‌ای که این سیستم از طریق دفتر بین‌المللی وایپو اداره شده و هر کشور عضو کنوانسیون پاریس برای حمایت از حقوق علائم تجاری اتباع خود در سایر کشورها، می‌تواند عضو موافقت‌نامه مادرید، پروتکل و یا هردو آن‌ها شود. (میرحسینی و شرافت، ۱۳۸۴: ۱۰)

۳-۲- شکل‌گیری قوانین ثبت علائم تجاری در ایران

اولین قانونی که در ایران در رابطه با مالکیت علائم مطرح شده، قانونی است که در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی به تصویب قانونگذار رسیده و از سال ۱۳۰۵ به اجرا درآمده است.

در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی قانونی جامع با عنوان قانون ثبت علائم و اختراعات به تصویب قانونگذار ایران رسید و قانون ۱۳۰۴ نسخ گردید. از این تاریخ به بعد اختراعات ثبت و تحت حمایت‌های قانونی قرار گرفت. بعد از تحولات مختلف در این راستا در نهایت در سال ۱۳۵۲ اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی شروع به فعالیت نمود و کلیه فرایندهای مذکور منسجم‌تر و هماهنگ‌تر شد. (زاهدی، ۱۳۷۹: ۱۲۸)

۴- روش تحقیق: نوع تحقیق حاضر، نظری و روش تحقیق آن توصیفی تحلیلی می‌باشد.

بحث و نظر

۱- عضویت ایران در موافقت‌نامه مادرید

سیستم مادرید، توسط دفتر بین‌المللی سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) اداره می‌شود. هر کشوری که در کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی عضویت دارد می‌تواند طرف موافقت‌نامه یا پروتکل، یا هر دو قرار بگیرد. ایران نیز در سال ۱۳۳۷ عضویت خود را در کنوانسیون پاریس در زمینه حمایت از مالکیت صنعتی و در سال ۱۳۸۰ عضویت خود را در موافقت‌نامه مادرید و پروتکل آن در مورد ثبت بین‌المللی علائم همراه با آیین‌نامه مشترک آن دو، رسماً اعلام نموده است. (مرادی، ۱۳۷۷: ۹۸)

نظام مادرید به دلیل آن که بیش از ۸۰ کشور بخصوص کشورهای صنعتی و توسعه یافته بدان پیوسته‌اند و اصول آن را رعایت می‌کنند، نظامی بسیار موفق در جهان است. همچنین با توجه به این مهم که بیش از نصف این کشورها در یک دهه اخیر به این نظام پیوسته‌اند و عضویت به این نظام همچنان نیز ادامه دارد، آینده امیدبخشی را نوید می‌دهد. (Moran, 2016: 42) عضویت در این سیستم بسیار ساده و ارزان می‌باشد. به‌طوری که کشور مربوطه از طریق نمایندگان صلاحیت‌دار خود در مسایل بین‌المللی به‌وسیله تقاضای بین‌المللی رسمی به زبان فرانسه و پرداخت تعرفه‌های

سیستم این است که متقاضی با تسلیم یک اظهارنامه بین‌المللی از طریق اداره مالکیت صنعتی به واپیو می‌تواند در صورت تمایل در کلیه کشور عضو موافقت‌نامه و پروتکل مادرید با همه یا تعدادی از آنها بسته به انتخاب خود حمایت از علامت تجاری خود را درخواست و کسب نماید. (برناردی،

۱۳۵۲: ۶۹)

۳- الحاق ایران به کنوانسیون مادرید و تأثیر آن بر سیستم طبقه‌بندی

در مورد سیستم طبقه‌بندی در حقوق ثبت علائم و اختراعات، ایران قبل از پیوستن به موافقت‌نامه، طبق بند ۳ ماده ۲۳ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰ وزارت عدلیه مکلف شده بود که نظامنامه لازم را با طبقه‌بندی محصولات تنظیم و تصویب نماید. در نظام نامه وزارت عدلیه با استناد به ماده مذکور به موجب آیین‌نامه اصلاحی قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۳۷، ۳۶ طبقه برای علائم صنعتی و تجاری پیش‌بینی کرده است ولی در شرایط فعلی پس از پیوستن به موافقت‌نامه مادرید تنوع کالاها و خدمات موجب شده است که براساس موافقت‌نامه مادرید تا ۴۵ طبقه افزایش پیدا کند. (کریمی، ۱۳۹۵، ۱۹۱) لذا باتوجه به موارد ذکر شده، از آنجایی که الحاق به موافقت‌نامه و پروتکل مادرید لزوماً تبعیت از سیستم طبقه‌بندی بین‌المللی را الزامی می‌کند، بنابراین طی نامه‌ای از ریاست قوه قضائیه درخواست شده که با توجه به مبنای قانونی قضیه، اجازه دهند تا سیستم طبقه‌بندی قدیم که فقط تا ۳۶ طبقه برای انواع کالا و خدمات پیش‌بینی شده بود، تغییر و سیستم طبقه‌بندی کالا و خدمات در ایران براساس طبقه‌بندی بین‌المللی مادرید صورت بگیرد. (بحرینی، ۱۳۸۶، ۳۴) لذا با موافقت ریاست قوه قضائیه بدین وسیله تأثیر موافقت‌نامه بر قوانین ایران محقق شد و سیستم طبقه‌بندی خدمات و کالاها گسترش پیدا کرد.

عضویت به فرانک سوییس میسر می‌گردد و بدین وسیله حمایت از علائم تجاری و خدماتی طبق اصول نظام مادرید بدست می‌آید. (Suluk, 2017: 5)

۲- الحاق ایران به کنوانسیون مادرید و تأثیر آن بر نحوه حمایت

جهت حمایت از مالکیت معنوی امکان استفاده از سه روش وجود دارد. این روش‌ها عبارتند از: روش ملی، روش منطقه‌ای و روش بین‌المللی. (کریمی، ۱۳۹۵: ۱۸۷) در روش ملی، مسئولیت حمایت از مالکیت معنوی به سازمان‌های ملی با تصویب قوانین و مقررات داخلی اعطا شده است. به‌عنوان مثال می‌توان به قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۱۰ و آیین نامه اصلاحی اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات مصوب ۱۳۳۷ و پس از آن قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶ و آیین نامه اجرایی مصوب ۱۳۸۷ در ایران اشاره کرد. در روش منطقه‌ای موافقت‌نامه‌هایی که در یک منطقه معین میان کشورها منعقد گردیده مورد توجه می‌باشد که مهم‌ترین سازمان از این نوع، مجمع عربی حمایت از مالکیت فکری می‌باشد. در روش بین‌المللی نیز، مقررات موافقت‌نامه‌های بین‌المللی که در خصوص مالکیت معنوی منعقد گردیده‌اند، مورد توجه قرار می‌گیرد که مهم‌ترین موافقت‌نامه‌های مربوطه در این زمینه کنوانسیون پاریس ۱۸۸۳ می‌باشد. (بحرینی، ۱۳۸۶: ۳۴)

به موجب مقررات ثبت بین‌المللی علائم تجاری (سیستم مادرید)، علامت در راستای قوانین داخلی هر کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد و پس از آن وارد طریق بین‌المللی خود می‌شود. به عبارتی دیگر ثبت بین‌المللی علائم تجاری در مرحله اول با ثبت ملی در اداره کشور مبداء صورت می‌پذیرد و پس از آن خودبه‌خود با تعیین کشورهای مورد نظر در سطح بین‌المللی مطرح می‌شود. خصوصیت برتر این

طبق بند ۲ ماده ۳ موافقت‌نامه، ثبت علائم تجاری در باب ثبت بین‌المللی، متقاضی باید کالاها و خدماتی را که برای آن‌ها حمایت از علامت درخواست شده است و نیز در صورت امکان، طبقه یا طبقات مربوط را بر حسب طبقه‌بندی موافقت‌نامه راجع به طبقه‌بندی بین‌المللی کالاها و خدمات را به منظور ثبت علائم قید کند. حال اگر متقاضی چنین مشخصاتی را قید نکند، دفتر بین‌المللی، کالاها یا خدمات را در طبقات مناسب طبقه‌بندی مذکور طبقه‌بندی خواهد کرد. دفتر بین‌المللی، طبقات اعلام شده از سوی متقاضی را با همکاری اداره ملی، کنترل خواهد کرد. در صورت بروز اختلاف بین اداره ملی و دفتر بین‌المللی، نظر دفتر بین‌المللی مرجع خواهد بود. در طبقه‌بندی فعلی که الهام گرفته از نوع بین‌المللی آن است، ۳۴ طبقه برای کالاها و ۱۱ طبقه برای خدمات در نظر گرفته شده است که شامل ۱۱۰۰۰ موضوع است که هر کدام دارای کد مخصوصی هستند. این لیست‌ها هر چند گاهی توسط کمیته‌ای از متخصصان مورد اصلاح و تجدید نظر قرار می‌گیرند، به‌طوری که این موافقت‌نامه در رابطه با طبقه‌بندی بین‌المللی کالاها و خدمات به منظور ثبت بین‌المللی علائم در سال ۱۹۸۹ تصویب شده و در سال‌های بعد مورد اصلاح و تجدید نظر قرار گرفته است. (کریمی و کریمی، ۱۳۹۵: ۱۸۶) امروز با مکانیزه شدن اداره مالکیت صنعتی کلیه علائم تجاری و خدماتی بر اساس طبقه‌بندی جدید در کدهای بین‌المللی مربوطه وارد سیستم شده است که از حیث بین‌المللی و تسهیل امور این امر دارای اهمیت به‌سزایی است.

۴- الحاق ایران به کنوانسیون مادرید و تأثیر آن بر منع نصب نشانه‌های غیر واقعی

براساس معاهده ثبت اختراع، اتباع ایرانی می‌توانند با تقدیم یک اظهارنامه بین‌المللی اختراع و سپس ثبت آن در اداره ملی یا دفتر بین‌المللی واپو، حمایت از اختراع خود را در کلیه

کشورهای عضو که حدود ۱۳۸ کشورند تضمین نمایند، که این امر امتیازات زیادی را برای اتباع ایرانی به همراه دارد. (راشدی و سواری، ۱۳۹۳: ۱۷) این قانون که پس از الحاق ایران به موافقت‌نامه مادرید شکل گرفت، تأثیر بسزایی در باب اختراعات و جلوگیری از سرقت اطلاعاتی ایجاد نمود. همچنین موجب شد که دیدگاه مثبتی نسبت به موافقت‌نامه مادرید در حقوق ایران ایجاد شود. بنابراین امروزه از یک طرف اتباع ایرانی قادر هستند اختراع خود را در کشورهای مختلف با صرف کمترین هزینه و وقت به ثبت برسانند و از سوی دیگر اقدامات اداره مالکیت صنعتی مؤثرتر شده است. همچنین دسترسی مردم به اطلاعات مربوط به اختراعات جدید آسان و سریع شده است. (کریمی و کریمی، ۱۳۹۵: ۱۸۹)

این معاهده در هیأت دولت به تصویب رسیده و به مجلس شورای اسلامی ارسال گردیده است. لذا الحاق به موافقت‌نامه مادرید در مورد جلوگیری از نصب نشانه‌های غیر واقعی یا همراه کننده بر کالا و همچنین موافقت‌نامه لیسون موجب می‌شود که اتباع ایران از محصولات استراتژیک خود از قبیل فرش که به نوعی کیفیت آن متعلق به منطقه جغرافیایی خاصی است، حفاظت نمایند. مجلس شورای اسلامی ایران در سال ۱۳۸۲ موافقت‌نامه مادرید را پذیرفت و با استناد به ماده ۳ موافقت‌نامه مادرید اسامی مبدأ و ثبت بین‌المللی آن‌ها را به تصویب رساند.

۵- الحاق ایران به کنوانسیون مادرید و تأثیر آن در ایجاد بستر حمایت از مالکیت معنوی

علاوه بر رفع موانع و مشکلات امر قانونگذاری در ایران در ارتباط با حمایت از مالکیت معنوی طبق موافقت‌نامه و پروتکل مادرید، ایجاد بستر منابع انسانی در ایران در جهت پیشبرد اهداف سازمان جهانی مالکیت فکری صورت گرفته است. به‌عنوان نمونه، ایجاد تفاهم‌نامه‌هایی در جهت تأسیس

وایپو بود که با موفقیت به اتمام رسیده است. این پروژه جهت رسیدن به اهداف خود مواردی از معضلات پیش‌روی مدرنیته شدن ایران را حل نموده که به شرح زیر است:

- قابلیت جستجوی تصاویر بر اساس کد بندی؛
 - قابلیت جست و جوی نقشه و فرمول‌های اختراعات بر اساس کد بین‌المللی؛
 - قابلیت استفاده از جستجوی ترکیبی؛
 - قابلیت استفاده از شبکه محلی؛
 - انعطاف در برابر تغییرات و حذف و اضافه کردن احتمالی؛
 - امکان ورود به اطلاعات به‌طور گسترده در بخش اعتراضات، دادگاه، تغییرات، نقل و انتقالات، انتشارات، فیش‌های بانکی و... (کریمی و کریمی، ۱۳۹۵: ۱۹۲)
- اداره مالکیت صنعتی ایران در جهت تسهیل اقدامات اجرائی در بخش علائم تجاری با اتصال به شبکه وایپو نت^۱ و با هماهنگی با سازمان شرکت خارجی مأمور شده است که کارهای اجرایی مربوطه را در اسرع وقت انجام دهد. حسن اتصال به وایپو نت در این است که محققان کشور قادر خواهند بود از جدیدترین اطلاعات مربوط به حقوق مالکیت فکری آگاه شوند و از برنامه‌های آموزشی حقوقی سازمان جهانی مالکیت فکری مطلع و بهره‌مند گردند.

نتیجه‌گیری

حمایت از علائم تجاری و تنظیم قواعد مالکیت صنعتی جزء تشکیل دهنده حقوق مالکیت معنوی است، از همین‌رو نقش مؤثر مالکیت معنوی در تجارت جهانی و سهم چشمگیر آن در رقابت بین‌المللی و افزایش قدرت چانه‌زنی دولت‌ها توجه همگان را به حمایت مناسب از دارندگان آن جلب کرده است. به همین علت ایران برای نیل به این مزایا و همین‌طور بهبود وضعیت حقوقی خود در بحث ثبت علائم تجاری مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی خود با پذیرفتن معاهدات بین‌المللی

دوره کارشناسی ارشد یا گرایش حقوق مالکیت فکری در دانشکده‌های حقوق دانشگاه تهران، شهید بهشتی و دانشگاه تربیت مدرس، از جمله اقدامات مهم در این خصوص است که در ایران پی‌گیری می‌شود. تلاش سازمان در تفاهم‌نامه مذکور برای اجرائی کردن این امور مشهود است چراکه این سازمان جهانی با همکاری یکی از دانشگاه‌های معتبر فرانسه مقدمات اعزام اساتید ایرانی را برای گذراندن دوره‌های تحصیلاتی در مبحث مالکیت معنوی را فراهم نموده است و همچنین در مقابل هم اساتیدی از وایپو برای آموزش اساتید ایرانی اعزام کرده‌اند. (راشدی و سواری، ۱۳۹۳: ۲۴) علاوه بر دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی و علامه طباطبائی، گرایش مالکیت معنوی در دانشگاه تربیت مدرس نیز به صورت گرایشی تصویب شده است و طی سال‌های اخیر تعداد زیادی دانشجو در این رشته جذب کرده است.

نمونه دیگری از تلاش‌های سازمان مالکیت معنوی بدین صورت است که تعداد زیادی قاضی و کارشناس، از سوی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های زیربنا برای طی دوره‌های آموزشی کوتاه مدت و بلندمدت به خارج اعزام شده‌اند که این روند به‌خصوص بعد از الحاق به موافقت‌نامه مادرید افزایش چشمگیری داشته است. همچنین برای پیشبرد و گسترش سطح آگاهی عمومی و افزایش دانش کارشناسان، در سال‌های اخیر شاهد سمینارهای متعددی در این زمینه در گستره منطقه و بین‌الملل هستیم. (معمارنژاد و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۴۰)

۶- الحاق ایران به کنوانسیون مادرید و تأثیر آن بر حل مشکل مدرنیته شدن فناوری اطلاعاتی علائم تجاری

با همکاری تنگاتنگ سازمان جهانی مالکیت فکری در پیشبرد اهداف این سازمان و موافقت‌نامه‌ها و تفاهم‌نامه‌هایی که ایران در این راستا پذیرفته است، تلاش‌های جدی از دهه ی ۸۰ شروع شده است. این تلاش‌ها نمونه‌ای از پروژه‌های مهم

^۱ - Wipo Net.

و با تغییر قوانین قبلی و یا با ایجاد قوانین متری و هم‌راستا با اسناد و معاهدات بین‌المللی بستر فناوری، نیروی انسانی و اطلاعاتی خود را در رابطه با علایم تجاری توسعه داده است. باتوجه به نیازهای روز و ضرورت الحاق کشورمان به تعدادی از کنوانسیون‌ها و معاهدات بین‌المللی در زمینه مالکیت صنعتی، از آنجایی که کشورمان تا قبل از اقدامات سال‌های اخیر صرفاً عضو کنوانسیون پاریس بوده و به سایر معاهدات تحت تصدی سازمان جهانی مالکیت معنوی ملحق نشده بود، پیوستن ایران به موافقت‌نامه مادرید و پروتکل مادرید گام بلندی درجهت نیل به اهداف ثبت علائم تجاری محسوب می‌شود و همچنین اصلاحات به عمل آمده در نوع خود بخوبی ملموس و مشهود است هرچند که در مرحله اجرا هنوز ضعف‌هایی در این مبحث دیده می‌شود.

ملاحظات اخلاقی: در این تحقیق با اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

تعارض منافع: در این مقاله هیچگونه تضاد منافی وجود ندارد.

سهم نویسندگان: نویسندگان به صورت برابر در تهیه مقاله حاضر مشارکت داشته‌اند.

تشکر و قدردانی: از کلیه کسانی که در تهیه این مقاله ما را یاری رساندند، تشکر می‌نماییم.

تأمین اعتبار پژوهش: این پژوهش بدون تأمین مالی سامان یافته است.

منابع و مأخذ

الف. منابع فارسی

- بحرینی، زهرا (۱۳۸۶). «چگونگی ثبت بین‌المللی علائم تجاری». *نامه اتاق بازرگانی*، (۴۷۶): ۳۷-۳۴.
- برناردی، آلبرت (۱۳۵۲). «دو موضوع قابل بحث در دعاوی ثبت علائم تجاری». *مجله کانون وکلا*، (۱۲۲): ۷۳-۶۸.
- جعفری لنگرودی، محمد جعفر (۱۳۸۸). *مبسوط در ترمینولوژی حقوق*. جلد چهارم، تهران: انتشارات گنج دانش.
- راشدی، مهریار و سواری، حسن (۱۳۹۳). «ماهیت و قلمرو تعهد رفتار ملی در چارچوب موافقت‌نامه ملی تجارت و خدمات». *مجله حقوقی دادگستری*، (۸۷): ۷۸-۴۷.
- زاهدی، مهدی (۱۳۷۹). «حقوق ثبت علائم تجاری مطالعه‌ای تطبیقی در حقوق ایران و سازمان تجارت جهانی»، *پژوهش حقوق عمومی*، (۲): ۱۲۵-۱۵۵.
- کریمی، محمدحسین و کریمی، عباس (۱۳۹۵). «مطالعه تطبیقی شرایط ثبت علامت تجاری». *فصلنامه تحقیقات حقوقی آزاد*، (۳۴): ۹-۱۸۵-۲۰۱.
- مرادی، حسن (۱۳۷۷). «نکاتی در خصوص حقوق مالکیت معنوی». *مجله دیدگاه‌های حقوقی*، (۱۰ و ۱۱): ۹۴-۱۰۴.
- معمار نژاد، عباس؛ شیر، بهزاد و کاخکی، حسین (۱۳۹۲). «نظام گمرکی و ضرورت‌های تحول آن: مبانی، برنامه‌ها و اقدامات انجام شده». *فصلنامه سیاست مالی و اقتصادی*، (۲): ۱۲۱-۱۴۲.

ب. منابع خارجی

- Dursun, H (2008). *Marka Hukuku*. İstanbul: Seçkin Yayınları.
- Karasu, R; Suluk, C & Nal, T (2017). *Fikri Mülkiyet Hukuku*. İstanbul: Seçkin Yayınları.
- Brooke, M & Skilbeck, J (1994). *Licensinsg*. England: Gower publishing limited.
- Moran, F (2016). *Marka Hukukunda Rüçhan Hakkı*. Dokuz Eylül Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Özel Hukuk Anabilim Dalı. İstanbul: Yüksek Lisans Programı.
- Paslı, A (2018). *Marka Hukukunda Ürün Benzerliği*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Suluk, C (2017). *Tasarımların Uluslararası Başvurusu*. Tescil ve Korunması. Ankara: ABC Hukuk.
- W. R Cornish (1994). *Intellectual Propectry*. London: Sweet & Maxwell.

References

- Bahraini, Z (2008). "How to Register International Trademarks". *Letter from the Chamber of Commerce*. 7(476): 34-37. (Persian)
- Bernardi, A (1974). "Two Controversial Issues in Trademark Litigation". *Journal of the Bar Association*. 3(122): 68-73. (Persian)
- Brooke, M & Skilbeck, J (1994). *Licensing*. England: Gower Publishing limited. (Turkish)
- Cornish, W (1994). *Intellectual Property*. London: Sweet & Maxwell. (Turkish)
- Dursun, H (2008). *Trademark Law*. Istanbul: Seçkin Publications. (Turkish)
- Jafari Langeroudi, M (2010). *Subject to Legal Terminology*. Vol 4. Tehran: Knowledge Treasure Publications. (Persian)
- Karasu, R; Suluk, C & Horseshoe, T (2017). *Intellectual Property Law*. Istanbul: Seçkin Publications. (Turkish)
- Karimi, M & Kamiri, A (2017). "Comparative Study of Trademark Registration Conditions". *Quarterly Journal of Free Legal Research*. 9(34): 185-201. (Persian)
- Memarnezhad, A; Shiri, B & Kakhki, H (2014). "Customs System and the Necessities of its Transformation: Principles, Programs and Actions Taken". *Quarterly Journal of Fiscal and Economic Policy*. 1(2): 121-142. (Persian)
- Mirhoseini, H & Sherafat, A (2006). "The Importance of Intellectual Property Rights in Sustainable Development". *General Book of the Month*. 7(99 & 100): 5-13. (Persian)
- Moradi, H (1999). "Tips on Intellectual Property Rights". *Journal of Legal Perspectives*. (10 & 11): 94-104. (Persian)
- Moran, F (2016). *Priority Right in Trademark Law*. Dokuz Eylul University. Institute of Social Sciences. Department of Private Law. Istanbul: Master's Program. (Turkish)
- Rashedi, M & Savari, H (2015). "The Nature and Scope of National Conduct in Relation to the National Trade and Services Letter". *Legal Journal of Justice*. 78(87): 47-89. (Persian)
- Rusty, A (2018). *Product Similarity in Trademark Law*. İstanbul: Vedat Kitapçılık. (Turkish)
- Suluk, C (2017). *International Application. Registration and Protection of Designs*. Ankara: ABC Law. (Turkish)
- Zahedi, M (2001). "Trademark Law A Comparative Study of Iranian and WTO Law". *Public Law Research*. 2(3): 125-155. (Persian)